

ПРЕСС-РЕЛИЗ

“Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича олиб борилаётган ислохотлар ва истиқболдаги вазифалар”га бағишланган матбуот брифинги

Тошкент шаҳри

2017 йил, 4 апрель.

Мамлакатимизда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ва озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш борасида амалга оширилаётган ислохотлар ва истиқболли режалар билан жамоатчиликни кенгроқ таништириш мақсадида, шу йилнинг 4 апрел куни Иқтисодиёт вазирлигида оммавий ахборот воситалари ходимлари учун матбуот брифинги ўтказилди.

Брифингда таъкидланганидек, мустақиллик йилларида озиқ-овқат соҳасини ривожлантириш борасида кенг кўламли ислохотлар амалга оширилиб, мазкур соҳага инвестиция жалб этган ҳолда, замонавий технологияларни мева-сабзавот, гўшт ва сут маҳсулотларини қайта ишлаш ва ишлаб чиқаришга жорий қилиниши, ишлаб чиқариш технологик базасининг янгилалиши эвазига ички бозорни сифатли маҳаллий озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш имконияти яратилиб, саноатда мазкур тармоқ улушининг тобора ошишига замин яратди.

Маълумки, Ўзбекистонда озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш ўсиш суръати йилига ўртача **9-10 фоизни** ташкил этмоқда. Шунингдек, маҳсулотнинг экспорт ҳажми ҳам йилдан-йилга ортмоқда. Бу борада давлатимиз томонидан муҳим фармон ва қарорлар, давлат дастурлари қабул қилиниб, уларнинг ижроси изчил таъминланмоқда. Сўнгги 5 йилда мамлакатда озиқ-овқат соҳасини жадал ривожлантириш ва диверсификациялаш унинг хом ашё базасини кенгайтириш ва маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш имконини берди. Жумладан, мева-сабзавот ва узум маҳсулотлари ишлаб чиқариш 1,6 бараварга, гўшт маҳсулотлари – 1,4 бараварга, сут маҳсулотлари – 1,4 бараварга ошди.

Бугунги кунда республикада 9760 дан ортиқ озиқ-овқат корхоналари фаолият кўрсатиб келмоқда. Йилга ўртача 1,74 млн.тонна мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш имкониятига эга бўлган 270 дан ортиқ корхона фаолият юритмоқда, шунингдек, 479 минг тонна озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш қувватига эга совутиш камералари билан жиҳозланган 994 та замонавий сифимлар мавжуд.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 5 мартдаги ПҚ-2505 сонли Қарори билан тасдиқланган “2016-2020 йилларда озиқ-овқат маҳсулотлари хом ашё базасини, мева-сабзавот ва гўшт-сут маҳсулотларини чуқур қайта ишлашни янада ривожлантириш, ишлаб чиқариш ва экспорт ҳажмларини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ҳамда 2017 йил 6 январдаги ПҚ-2716 сонли “2017-2018 йилларда мева-сабзавот маҳсулотларини сақлаш ва чуқур қайта ишлаш қувватларини ташкил этишни ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги дастурлар доирасида 740,1 млн доллар қийматга тенг 434 та лойиҳа амалга оширилиши белгиланган. Шундан:

- 163 та лойиҳа, мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш қувватларини республиканинг мева-сабзавот ва узумчиликка ихтисослаштирилган туманларида ташкил этиш;

- 39 та гўшт ва сут маҳсулотларини қайта ишлаш қувватларини хом ашёга яқин ҳудудларда ташкил этиш;

- 159 та лойиҳа, экспорт қилиш белгиланган янги ва қайта ишланган мева-сабзавот маҳсулотларини сақлаш учун совутиш камералари билан жиҳозланган сифимлар ташкил этиш;

- 36 та лойиҳа, қадоқлаш маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ташкил этиш;

- 37 та лойиҳа бўйича қандолат, алкогольсиз ичмликлар ва бошқа турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ташкил этиш шулар жумласидандир.

2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича ҳаракатлар стратегиясининг 3.3-банди, яъни “Қишлоқ хўжалигини модернизация қилиш ва жадал ривожлантириш” га мувофиқ, Ер ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш мақсадида қишлоқ хўжалиги экин майдонларини мақбуллаштириш, бунда:

2017 йилда пахта экин майдонларини 49 минг гектарга ва ғалла майдонларини 10 минг гектарга қисқартириш;

қисқартирилган экин майдонларига бошқа қишлоқ хўжалиги экинларини, жумладан, 8,1 минг гектарга картошка, 27,2 минг гектарга сабзавот, 5,9 минг гектарга интенсиф боғ, 2,9 минг гектарга токзор, 10,9 минг гектарга озуқа экинлари ва 4 минг гектарга мойли экинлар жойлаштириш белгиланган.

Дастурларда озиқ-овқат маҳсулотлари хом ашё базасини, мева-сабзавот маҳсулотларини чуқур қайта ишлашни янада ривожлантириш, ички истеъмол бозорини маҳаллий маҳсулотлар ҳисобига тўлдириш ва юқори қўшимча қийматга эга бўлган маҳсулотларни экспорт қилишни кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратилган. Шулардан келиб чиқиб, бугунги кунда маҳсулотларни тайёрлаш, сақлаш, бирламчи қайта ишлаш, ва экспорти билан шуғулланувчи

замонавий ускуналар билан жиҳозланган жами 310 минг тонна хом ашёни қабул қилиш қувватига эга 11 та савдо-логистика марказларини ташкил этиш бўйича чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Мазкур дастурни амалга ошириш мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш ҳажмининг йиллик 340 минг тоннага, совутгичли сифимлар ҳажмининг 164,9 минг тоннага, тара-қадоқлаш маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмининг 32,4 млн. донага ошишига олиб келади. Натижада, 2019 йилда республикада ишлаб чиқариладиган мева-сабзавот маҳсулотлари ҳажмига нисбатан қайта ишлашнинг улуши 24 фоизни ташкил этиб, 4,6 мингта янги иш ўрни яратилади.

Натижада 2017-2021 йилларда қишлоқ хўжалигида озиқ-овқат маҳсулотлари хом ашёсини ишлаб чиқариш ўртача 1,4 бараварга, жумладан мева-сабзавот ва узум – 1,4 бараварга, гўшт – 1,3 бараварга, сут – 1,5 бараварга кўпаяди.

Мева-сабзавот маҳсулотлари экспорти 2021 йилда 2016 йилга нисбатан 2,3 бараварга, қайта ишланган мева-сабзавот маҳсулотлари экспорти ҳажми эса 2 бараварга ошиши таъминланади. Шу билан бирга, маркетинг бўйича изланишларни кенгайтириш, маҳсулотларни замонавий илғор технологиялар асосида қадоқлаш ҳамда ишлаб чиқаришда ISO 9001, 22000 халқаро стандартларини жорий этиш эвазига маҳаллий ишлаб чиқарувчилар рақобатбардошлигини ошириш қатъий белгиланган чора-тадбирлар асосида амалга ошириб борилади.

Соҳада кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун, қишлоқ-хўжалиги маҳсулотларини сақлаш, логистика ва экспорт қилиш инфратузилмасини яратиш мақсадида тижорат банклари орқали Жаҳон банки, Осие тараққиёт банки, Халқаро тикланиш ва тараққиёт банки ва ЛСА каби халқаро молия институтларининг 650 млн.доллар миқдоридаги имтиёзли кредитларини жалб этиш кўзда тутилган.

Иқтисодиёт вазирлиги